

Ñanj kartâ nânj huin gachrûn

Apóstol Pablo riñan nej **COLOSENSES**

Ga'nín Pablo nuguan' ni'ñanj an riñan nej dinînt nne ruhuâ yuman' snà'anj Colosa

1 Pablo, huin sí ga'anj gîdigân sinîn si-nùguàn' Ma'an Jesucristo, ni Ma'an Ña'anj an huin sa garan' ruhuâ si gunanj gitsí nguèj sij dinînt Timoteo riñanj, ² Ñanj karta nânj ga'nín sij huaj riñan nej dinînt dugumîn ma'an riñan gakîn'in ni nej dinînt hue'ê dagahuin riñan Ma'an Cristo, ni nne nej sô' ruhuâ yuman' snà'anj Colosa: Ga dîn'inj ruhuâ nej suj ni ga si-sunuj Ma'an Ña'anj an riñan nej suj, dadin' huin nej suj da'ní Ma'an Re' Ña'anj an ni ngà Ma'an Señor Jesucristo.

Gachín nì'hiaj Pablo si gà'hui' Ma'an Ña'anj an sa gahuin chrûn nej sô' guyumân ruhuâ

³ Daran' diû gachín nì'hiaj nej ñûnj rayi'í nej suj, ni gà'hui' nej ñûnj si guruhuâ Ma'an Ña'anj huin Rej Ma'an Señor Jesucristo rayi'í nej suj, ⁴ ni gunin nej ñûnj si guyumân ruhuâ nej suj ni'in nej suj Ma'an Cristo Jesús, ni huê danj nanj gunin nej ñûnj si 'ì ruhuâ nej suj ni'in nej suj daran' nej dinînt dugumîn ma'an riñan gakîn'in, ⁵ ni àsiànga gunin nej suj nuguan' yàngà' gî'hiaj gananj nej suj ni gà' ni'in nej suj si huà yugui sa rikì Ma'an Ña'anj an ganahuin rà'a nej suj, nej gui 'na' ne' ñaan, ⁶ dadin' guchi' si-nùguàn' Ma'an Ña'anj an nda ñan màn nej suj, dàj rûn' gaya'ninj ga'an nîn' gàchrà' riñan hio'ó nikaj ñu'unj nej sí romano, ni guyumân yàngà'

ruhuâ nej suj ni'in nej suj si-nùguàn' Ma'an Ña'anj an, ni àsiḡ gui gunin nej suj ni gini'in nej suj si-sunuj Ma'an Ña'anj an, ni da' gui ni da' gui ni gachij nej suj ngà nuguan' yàngà'a, ⁷ ni nuguan' nânḡ gidigân dinînt Epafras riñan nej suj, dadin' sô' huin sí gi'hiaj sun ngà nej ñûnj ni ûta 'i ruhuâ nej ñûnj ni'in nej ñûnj sô', ni sô' guchi' riñan nej suj ni sà' dagahuin sô' riñan Ma'an Cristo. ⁸ Ni huê sô' ganata' riñan nej ñûnj dàḡ gi'hiaj nej suj, ni dàḡ gidigân Ma'an Espiritu Santo riñan nej suj ni dàḡ ga 'i ruhuâ nej suj ni'in nej suj nej dugui' nej suj.

⁹ Huê rayi'î dan, ni àsiḡ gui nga gunin nej ñûnj rayi'î nej suj, ni nitaj àmàn ga'nin' ruhuâ nej ñûnj si gununa nej ñûnj rayi'î nej suj riñan Ma'an Ña'anj an, ni gachin' ni'hiaj nej ñûnj si gini'in nin' ruhuâ nej suj ni gini'in nej suj ahuin sa garan' ruhuâ Ma'an Ña'anj an gi'hiaj nej suj ni gahuin chrun nin' ruhuâ nej suj ni hiô garan da'nga' ruhuâ nej suj gi'hiaj Ma'an Espiritu Santo. ¹⁰ Da'nga ni ga'hue dagahuin hue'ê nej suj dàḡ rûn' garan' ruhuâ Ma'an Señor, ni ngà daran' nej sun gi'hiaj nej suj ni gùrùguì' si huin nej suj guì nàkàa, ni da' ñùn ni da' ñùn ni gahuin niko sa gini'in nej suj rayi'î Ma'an Ña'anj an.

¹¹ Nga sun nikaj Ma'an Ña'anj an gi'hiaj ni ganahuin nùkuaj nej suj, dàḡ rûn' nùkuaj nin' ruhuaj ni nagi'hiaj sà'aj nej suj, ni ga'hue ganahuin nùkuaj ruhuâ nej suj ni ga nìchràḡ ruhuâ nej suj, ¹² ni ga nihià' ruhuâ nej suj ni gà'huè' nej suj si guruhuâ Ma'an Re' Ña'anj an dadin' hueḡ huin sa gi'hiaj hua yugui nej suj ni gane nùguàn'an nej suj gui 'na' ne' ñaan ngà nej dinînt dugumîn ma'an riñan gakin'in dadin' gà' garânḡ da'nga ruhuâ nej sô'. ¹³ Dadin' huê Ma'an gi'hiaj ganandin nê' riñan sa nùkuaj nikaj sun riñan gakin'in, ni ginika ga'an ñùn' ñan nikaj sun Ma'an Da'nin Jesús sa 'i ruhuaj, ¹⁴ ni huê Ma'an huin sa girânḡ ñùn' ngà tun ni ganandin' gi'hia, ni ginika nimân niko rayi'î nej si-gakin'.

**Rayi'í guendâ gahui' Ma'an Jesús nî gana'min
nej guîi ngà Ma'an Ña'anj an**

¹⁵ Nî huê Ma'an Jesús huin ñan du'hua Ma'an Ña'anj an dadin' nitaj si huaj giñi'in' riñan Ma'an Ña'anj an, nî Jesús huin Da'ní yàhuà' Ma'an Ña'anj an, sani gà' huaj nga nîn' gächin gi'hiaj Ma'an Ña'anj an daran' nej sa màn gini'hio'.

¹⁶ Dadin' gi'hiaj sun Ma'an Cristo ngà Ma'an Ña'anj an rayi'í dan ga'hue gi'hiaj Ma'an Ña'anj an daran' nej sa màn gini'hio', ne' yàtà'a nî riñan hio'óo, nej sa gurugui' gini'hio' nî nej sa nitaj si gurugui' gini'hio'; nî huej huin sa gi'hiaj nej sí nîkaj sun nne riñan chrun yíla, nî nej sí a'nîn' riñan yumiguii, nî nej sí huin ñan doj, nej sa nùkuaj; nî huê Ma'an Cristo huin sa gi'hiaj daran' nej nânj, nî guendâ Ma'an gahuin daran' nej nânj. ¹⁷ Nî gà' sinin Ma'an Cristo huin gà' da' daran' nej rasun, nî daran' nej rasun nânj hua nùkuaj gi'hiaj Ma'an Cristo. ¹⁸ Nî Ma'an Cristo huin sa a'nîn' riñan nneè ku huin nej dinînt nìkò' rukû Ma'an, dadin' huê Ma'an huin sa sinin nîn'in, nî gà' sininj huin sa gana'nînj siganinj nej nîman, nî ginikaj sunj riñan a'ngô nej sí nîkaj suun; ¹⁹ dadin' garan' ruhuâ Ma'an Re' Ña'anj an si Ma'an Jesús gahuin Ma'an Ña'anj an nî ginikaj sun riñan daran'anj, ²⁰ nî Ma'an Cristo gi'hiaj nî ga'hue gana'min Ma'an Ña'anj an ngà daran' nej sa màn nîn' gächrà' riñan hio'óo nî nej sa màn yàtà'a, nî gahuin nîn' gi'hiaj tun Ma'an Jesús sa gañanj riñan rugutsi.

²¹ Nî àsij nî gahuin nej suj guîi gane anêj riñan Ma'an Ña'anj an, nî gahuin nej suj sí gunin' ngà Ma'an Ña'anj an rayi'í nej sa kij gimân ruhuâ da'nga nej suj, dadin' gi'hiaj nej suj sa kij huua, sani hiaj nî gana'min Ma'an Ña'anj an ngà nej suj,

²² dadin' giran' sañun Ma'an Jesús ngà nneè ku nî gahuin, nî gi'hia sisì sî ga gakin'in riñan nej suj nî gahuin nej suj guîi gèe nî guîi nîkaj riñan Ma'an, ²³ si yàngà' ganikin' ran nej suj nî gyumân hia ruhuâ nej suj, nî dugunin' nej suj nî gahuin nej suj sí gidigân chrej huà hue'è nî sî nadunâ nej suj a'ngô sa ganin ruhuâ nej suj rayi'í nuguan' gyumân ruhuâ nej suj nî

rayi'î nuguan' gunîn nej suj ni nuguan' gi'hiaj ganahuin hue'ê daran'anj, nuguan' ganânî nej sij nîn' gâchrâ' ga'anj riñan hio'óo; ni gâchrûn sun Ma'an Ña'anj an ñunj guendâ gânatâj riñan nej guî rayi'î si-nùguàn'anj.

**Gâchrûn sun Ma'an Ña'anj an Pablo guendâ
gunanj gîtsî sij riñan nej sí nâsinûnj un**

²⁴ Hiâj ni ganahuin nihiâ' ruhuâj guendâ giran' sâñûnj rayi'î nej suj, dadin' huâ niñan si giran' sâñûnj ngâ nneè ku dadin' huê dânanj giran' sâñun Ma'an Cristo rayi'î nej sô' ginikò' rukû Ma'an ni nej sô' huin nneè ku. ²⁵ Ni Ma'an Ña'anj an huin sa gi'hiaj si gahuín sí gunanj gîtsi riñan si-nùhuì Ma'an, ni si sâ' ma'an nej suj huin si rikij si-sunj riñanj, ni rayi'î dan ni ùta hio ganatâ si-nùguàn' Ma'an riñan nej suj, ²⁶ ni huin 'ngò nuguan' huâ huî ni gi'nînj huij ùta gà'î sientu hio'o ni huin 'ngò nuguan' ùta gata hio'o, sanî hiâj ni ga'min Ma'an Ña'anj an ni nadiganj riñan nej sí gè gunânj gîtsi riñanj. ²⁷ Ni huê riñan nej sô' huin sa garan' ruhuâ Ma'an Ña'anj an ga'huij nuguan' gi'nînj huì, ni nuguan' nânj huin sa da'hui gùchì' riñan nej guî mán nîn' gâchrâ' ruhuâ yimiguî, ni huâ huì nuguan' ganânî rayi'î Ma'an Cristo riñan ùta gà'î nej guî, ni huê Ma'an huin sa gana'huij darûn' ni huej huin sa nagî'hiaj hue'ê ñûn' nga gùyùmàn guî ginikaj sunj,

²⁸ ni huê rayi'î Ma'an Cristo huin sa ganânî nej ñûnj, ni duna'nga nej ñûnj riñan nej guî, ni gidigân nej ñûnj riñan daran' nej guî nuguan' gahuin chrûn nîn' ruhuâ ninj, ni gahuin ninj guî nîka nîn'in gi'hiaj Ma'an Cristo. ²⁹ Huê rayi'î dan gi'hiaj súnj, ngâ daran' guesâ nùkuaj huâ riñanj dadin' Ma'an Cristo, huin sa rikí guesâ dânj riñanj.

2 Ruhuâj si garan da'nga' ruhuâ nej suj si ùta gi'hiaj guesâj ngâ si-nùguàn' Ma'an Ña'anj an riñan nej suj, ni huê danj nanj gi'hia ngâ nej dinînt nne ruhuâ yuman' Laodisea, ni huê danj nanj gi'hia ngâ nej sô' nitaj àmàn gini'in ñûnj; ² ni gi'hiaj guesâj si nagî'hiaj nùkuaj nej sô' nimân nej sô', ni ga 'î ruhuâ nej sô' ni ga guñan ruhuâ nej sô',

nda gùnùkuaj nej sô' hue'ê garan da'nga' ruhuâ nej sô', nî gîni'in nej sô' nuguan' gi'nînj huè gi'hiaj Ma'an Ña'anj huin Rej nè', nî huej huin rej Ma'an Cristo, ³ nî riñan Ma'an Cristo gi'nînj huè sa ùta nîko huaj gahuin chrùn nîn' ruhuô' nî gîni'in nîn' ruhuô'. ⁴ Nî huè dânanj gatâ gunîn nej suj da'nga nî sî gidigañu'unj gà' si 'ngo nej sí nej suj ngà nuguan' nda nne chre ga'min nej sô'. ⁵ Dadin' nùnj huin si nuhuí nikîn' siganînj nej suj, sanî nne nanè nimânj ngà nej suj, nî ganahuin nihià' ruhuâj nî gini'hia si dagahuin hue'ê nej suj, nî huà yitînj ruhuâ nej suj nî guyumân ruhuâ nej suj ni'in nej suj Ma'an Cristo.

⁶ Huè danj nî, si gà' ganahuin rà'a nej suj Ma'an Señor Jesucristo, nî dagahuin nej suj riñanj dàj rûn' garan' ruhuaj. ⁷ Dàj rûn' gi'hiaj 'ngo chrùn nga ga'anj gùnùn hia'aj nî huè danj nîko gùyùmàn ruhuâ nej suj, nî ganada'a nej suj nej nuguan' gidigân Ma'an Cristo, nî nagi'hiaj yitînj nej suj ruhuâ nej suj nî gùyùmàn ruhuâ nej suj ni'in nej suj Ma'an, dàj rûn' gahuin chrùn nej suj, nî huè danj nîko gà'huì' nej suj si guruhuâ Ma'an Ña'anj an.

Cristo gi'hiaj nî ga'hue ganahuin ni'nà' nimûn'

⁸ Gini'hiaj nej suj nî ga' gudadû nej suj nî sî gidigañu'unj gà' si ngo nej sí nej suj, ngà nej nuguan' chrùn nej sí mán ruhuâ yumiguè nânj dadin' nitaj si ni'ñanj nej nuguan' dânj, dadin' huin nuguan' gahuin chrùn nej sô' ruhuâ yumiguè nânj, nî huin chrej yîñànj nîkaj nej sô', nî sê nuguan' ni'ñanj an huin sa ga'min nej sô', dadin' sê nuguan' gidigân Ma'an Cristo huin mánj.

⁹ Dadin' daran' nej sa huà riñan Ma'an Ña'anj an nî daran' nej dânj huà riñan Ma'an Cristo nî guñan huin Ma'an Cristo ngà Ma'an Ña'anj an. ¹⁰ Nî huà daran'anj riñan nej suj gi'hiaj Ma'an Cristo, dadin' huej huin sa nîkaj sùn riñan daran' nej sí huin ñaan, ngà sa nùkuaj. ¹¹ Nî ganahuin hue'ê ruhuâ nimân nej suj sanî sê sí huin sa gi'hiaj ganahuin hue'ê ruhuâ nimân

nej suj mánj, dadin' Ma'an Ña'anj an huin sa gi'hiaj ganahuin hue'ê ruhuâ nimân nej suj nga ganakaj dugui' nej suj ngà Ma'an Cristo, huê danj ni ga'hue gudunâj nej suj gakin'in; ¹² nga gata' nne nej suj ruhuâ nnee ni gachin' nej sô' nej suj dàj rûn' gachin' nej sô' Ma'an Cristo, ni dàj rûn' gana'nînj Ma'an Cristo siganînj nej nîman huê danj gana'nînj nej suj riñan gakin'in. ¹³ A'ngô diû ni gahuin nej suj, si gahui'i rayi'î gakin' gi'hiaj nej suj, ngà nneè kú nej suj, sanî ngà Ma'an Cristo ni gi'hiaj Ma'an Ña'anj an si ganahuin ni'nà' nej suj, ni ginikaj Ma'an Ña'anj an nimân niko rayi'î daran' si-gakin' nej suj. ¹⁴ Ni nadurê'ej ñanj ga'min gakin' rayi'î nê', dadin' taj riñan ñanj dânj si huâ niñan si ganahuin rà'a nê' kastîgu rayi'î gakin' gi'hiô', ni ga'nêj Ma'an Jesús ñanj dânj ni gachrunj riñan rugutsii, ¹⁵ ni ga'nêj Ma'an Ña'anj an sun ginikaj nej nanè kij hua huin ñan gunânj gitsi riñan sichre, nga riñan nej sa nûkuaj, sanî giri' sichre sinà'aj a gi'hiaj Ma'an Cristo dadin' gini'in riñan daran' nej guî si gi'hiaj ganan Ma'an Cristo sichre riñan rugutsii.

Dagahuin' sa garan' ruhuâ Ma'an Ña'anj an nne yàt'à

¹⁶ Huê danj ni si ga'nînj nej suj si ga'min nej guî yi'î nej suj, ni rayi'î nihia ya nej suj ni rayi'î sa go'o nej suj, ni rayi'î si nitaj si gi'hiaj nej suj nej gi'ñanj ginikaj chrej nej judío, ni rayi'î nga nanikîn' 'nînj ahuii, ni rayi'î gui ganarânj ruhuâ. ¹⁷ Daran' nej dânj ni huin 'ngo gayun'un rayi'î nej sa ga'na'; sanî sa yàngà' hia huin Ma'an Cristo. ¹⁸ Huê danj ni si ga'nînj nej suj si nagî'hiaj haj nej sô' si ganakaj nej suj 'ngo rasun rayi'î sun gi'hiaj sun hue'ê nej suj mánj, ni si gayakaj nej suj guenda sa ga'min nej sí ginun ña'anj riñan nej ángel, ni si gayakaj nej suj guenda sa ga'min nej sí taj si ganahuin rà'a nej sô' 'ngo nej sa rikî Ma'an Ña'anj an sanî si gidigañun nej sô', dadin' taj nej sô' si úta huin nej sô' ngà rayi'î nej sa giri ra nej sô'. ¹⁹ Ni nitaj si nikaj dugui' nej sí nânj ngà Ma'an Cristo, dadin' Ma'an Cristo huin sa ga'hui' daran'anj ni gi'hia gahuin ran ruhuâ nej sô' nikò' rukuj ni gi'hia si nikaj dugui da' go'ngo

nej sô' nìkò' rukuj nì giri' nej sô' guesâ nì gi'hiaj Ma'an Ña'anj an si gachij da' go'ngò nej sô'.

²⁰ Gà' gahui' nej suj ngà Ma'an Cristo, huê danj nì nitaj si huaj nànikàj nej suj gunanj gĩtsi nej suj riñan sa sinin gahuin chr̄un nej suj gi'hiaj yumiguìi. Nùnj huin saj nì gi'hiaj nej suj dàj r̄un' gi'hiaj nej suj nga dagahuin nej suj riñan yumiguìi rà'aj, dadin' huà nanj dagahuin nej suj riñan sun giyi'nin' riñan nej suj àsij nâ: ²¹ Dadin' taj nej sô': "Sì garânj sun nej suj nânj, nì s̄i ya nej suj nânj, nì s̄i gatsij nej suj nânj." ²² Nì huà guñan ruhuâ nej suj ngà nej sun ga'nin' sun nej síi nì ngà nej yì'nin' nej sa gidigân nej sô' riñan nej suj, sanì daran' nej nânj nì sa girè' huin. ²³ Yàngà' hia nì nej nuguan' nânj nì dàj r̄un' hua nuguan' huà hue'ê huaj, dadin' gidiganj dàj ginikaj chrej nej síi riki 'ngò yi'nin' dàj guyumân ruhuâ nej sô', nì gidiganj si da'hui nej sô' gahuin nej sô' sí ninaj doj nì gidiganj dàj dugua'ì nej sí danj nneè kú nej sô', sanì nitaj si ni'ñanj nej nuguan' nânj, dadin' dānanj dugu'nin' nej sô' gi'hiaj nej sô' doj gak̄in'in gi'hia nanj ánj.

3 Si yàngà' gà' gana'nin' nej suj ngà Ma'an Cristo siganin' nej nīman, nì ganin' ruhuâ nej suj rayi'f nej sa m̄an yàtà'a, ñan nne Ma'an Cristo ra'a ne' huà' Ma'an Ña'anj an. ² Gà'nin' ñan nej suj riñan nej rasun m̄an yàtà'a sanì s̄i ga'nin' ñan nej suj riñan nej rasun m̄an riñan hio'ó mánj. ³ Dadin' gà' gahui' nej suj riñan nej guìi m̄an ruhuâ yumiguìi, sanì gi'hiaj Ma'an Ña'anj an si huin nej suj guìi huà nì'nà'a ngà Ma'an Cristo Jesús. ⁴ Nga ga'na' ñun Ma'an Cristo nì gane nej suj ngà Ma'an, nì ùta hue'ê ga gane nej suj ñan gane Ma'an.

Ninanj gak̄in'in ganahuij ruhuâ 'ngò guìi gi'hiaj ninj nga nìn' gachin gini'in ninj Ma'an Jesús

⁵ Gi'hiaj nej suj si gahuì' daran' sa garan' ruhuâ nneè kú nej suj: Guendâ gache sigichrà' nej suj, sa k̄ij hua garan' ruhuâ nej suj, nì s̄i gi'hiaj nej suj sa ganin' ruhuâ nì sa garan' ruhuâ nneè

kú nej suj, nì si gà' huaj riñan nej suj nì sị ganin ruhuâ nej suj gaj doj riñan nej suj, dadin' daj rûn' huin si nnùn ña'anj nej suj riñan ña'anj gi'hiaj ra'a sî huin nanj anj. ⁶ Nì rayi'f nej gakïn' nânj huin nì gina'an ruhuâ Ma'an Ña'anj an ni'in nej guiì, nì rayi'f dânj nì gà'nin gùyùmàn sañuun riñan ninj guendâ na'huej ruhuâ ninj dagahuin ninj riñanj. ⁷ Nga nìn' gâchin ginì'in nej suj Ma'an Cristo nì huê nej gakïn' nânj gi'hiaj nej suj. ⁸ Sanì hiaj nì gudunâj nej suj nej gakïn' nânj: Sa hue chre dan, sa gina'an ruhuâ dan, sa yì' chre dan, nuguan' kīj i, nuguan' dugu'na hua ga'min nej suj. ⁹ Si gà' gudunâj nej suj nej gakïn' gi'hiaj nej suj àsj nâ, huê danj nì sị gidigañu'unj nej suj 'ngo nì a'ngô nej dugui' nej suj mánj, ¹⁰ hiaj nì nađuna nej suj sa gi'hiaj nej suj nì ganahuin nej suj guiì nàkàa, nì da' gui nì ganahuin hue'ê sa gi'hiaj nej suj daj rûn' hua hue'ê Ma'an Ña'anj an dadin' huê Ma'an huin sa gi'hiaj nej suj nì 'ngo gui nì ginì'in nej suj daj hue'ê nìn' ruhuâ hua Ma'an. ¹¹ Hio' nì sê sa ña'an huin si gahuin' sí griego nej si gahuin' sí judío, nì sê sị ña'an huaj si giyì'nè' nninj arán raa nneè nò'ò', nej si gahuin' sí 'na' a'ngô país, nej si nitaj si chrûn', nej si gahuin si gi'ninj gi'hiaj sun chre, nej si giyì'ninj riñun', dadin' Ma'an Cristo huin sa ga'nin' riñan daran'anj, nì huej huin sa nikaj sun riñan daran'anj.

¹² Nì dagahuin nej suj daj rûn' gi'hiaj nej guiì dagahuin nì ganagui Ma'an Ña'anj an ninj, nì gahuin nej suj guiì gèe, nì dugu'nin' nej suj nì gurugûñu'unj nej suj a'ngô nej guiì, nì sị gi'hiaj nej suj si ùta huin nej suj, nì gahuin nej suj sí nìn, nì ga nùkuaj ruhuâ nej suj. ¹³ Ga nùkuaj ruhuâ nej suj ni'in nej suj 'ngo nì a'ngô nej dugui' nej suj, nì si garânj ruhuâ 'ngo nej dugui' nej suj rayi'f nej suj nì ginikaj nej suj nimân niko rayi'f nej sô', daj rûn' gi'hiaj Ma'an Cristo nga ginika nimân niko rayi'f nej suj nì huê danj gi'hiaj nej suj. ¹⁴ Sanì sa ña'an doj da'hui nej suj dagahuin nej suj huin si ga 'i ruhuâ nej suj ni'in nej suj nej dugui' nej suj, nì da'hui nej suj gà nùguàn'an ruhuâ nej suj nì nânj huin sa nìkà nìn' ruhuâ. ¹⁵ Nì sa ñin'inj hua riñan Ma'an Ña'anj an ginikaj sun ruhuâ nimân nej suj, dadin'

huê guenda dan huin gakin̄ Ma'an Ña'anj an nej suj guendâ gahuin nej suj 'ngo rin̄ nneè kúu; n̄i gà'huì' nej suj si guruhuâ Ma'an. ¹⁶ N̄i gachra n̄iko si-nùguàn' Ma'an Cristo ruhuâ nimân nej suj, n̄i gidigân nej suj 'ngo n̄i a'ngô nej dugui' nej suj, n̄i nagi'hiaj yit̄inj nej suj ruhuâ nej dugui' nej suj ngà nuguan' chr̄un n̄in' ruhuâ, n̄i gà'huì' nej suj si guruhuâ Ma'an Ña'anj an nga ruhuâ nimân nej suj nga gachrá nej suj chra' salmo, chra' himno, n̄i chra' nnùn ñã'anj nej suj riñan Ma'an Ña'anj an. ¹⁷ N̄i daran' nej nuguan' ga'min nej suj, n̄i daran' nej sa gi'hiaj nej suj, n̄i gi'hiaj nej suj ngà siyugui Ma'an Señor Jesús, n̄i gà'huì' nej suj si guruhuâ Ma'an Ña'anj huin Rej nê' rayi'í sa gi'hiaj Ma'an Cristo ngà nê'.

**Sa da'huì nej sô' n̄ikò' rukû Ma'an Jesús
dagahuin nej sô' sigan̄inj nej guì**

¹⁸ Nej suj siyànà hua nika dan, n̄i dagahuin nej suj sa taj nika nej suj, dadin' si yumân ruhuâ nej suj ni'in nej suj Ma'an Señor n̄i huê dānanj da'huì nej suj gi'hiaj nej suj. ¹⁹ Nej suj sí hua nika, n̄i ga 'l̄i ruhuâ nej suj ni'in nej suj nika nej suj, n̄i si ga hue sta'u nej suj ngà nika nej suj mánj. ²⁰ Nej suj hua n̄in' nne riñan rej, n̄i dagahuin nej suj daran' sa gataj rej nej suj, dadin' huê dānanj huin sa garan' ruhuâ Ma'an Señor gi'hiaj nej suj. ²¹ Nej suj hua da'ní, n̄i si gina'an ma'an n̄in' ruhuâ nej suj ni'in nej suj da'ní nej suj, da'nga n̄i si gi'hiaj nej suj si gin̄ichre ruhuâ nej sô' mánj. ²² Dagahuin nej suj, nej musû gi'n̄inj gi'hiaj sun chre dan riñan si-patrón nej suj nne riñan hio'ó n̄anj, n̄i sê man nga nikin' nej sô' gini'hiaj nej sô' n̄i gi'hiaj nej suj si ûta gi'hiaj sun nej suj, guendâ ruhuâ nej suj gùnàj hue'ê nej suj ngà nej sô' mánj, gi'hiaj sun nej suj ngà daran' nimân nej suj riñan nej sô', n̄i ginun yu'huì' ruhuâ nimân nej suj ni'in nej suj Ma'an Ña'anj an. ²³ Daran' nej sun gi'hiaj nej suj, n̄i gi'hiaj nej suj ngà daran' nimân nej suj, gi'hiaj nej suj guenda si riñan Ma'an Señor gi'hiaj sun nej suj n̄i si gan̄in ruhuâ nej suj si riñan nej síi gi'hiaj sun nej suj

mánj. ²⁴ Nì gà' ni'in nej suj si narìkì Mạ'an Señor 'ngo rasuun ra'a nej suj rayi'í sun gi'hiaj nej suj nì gànàrì' nej suj nanì'hiaj nej suj, dadin' riñan Mạ'an Cristo huin Mạ'an Señor gunânj gĩtsi nej suj. ²⁵ Sanì nej guì gi'hiaj gakìn'in, nì ganahuin rà'a ninj kastĩgu rayi'í nej gakìn' gi'hiaj ninj, dadin' nitaj guì gininj hue'ê doj riñan Mạ'an Ña'anj an mánj.

4 Nej suj huin yiru'hue dan, nì gi'hiaj nej suj sa nikàa ngà nej musù 'nìnj gi'hiaj sun chre riñan nej suj, dadin' gà' ni'in nej suj si Mạ'an Ña'anj nne yàtà'a nì gini'hia daj gi'hiaj nej suj ngà nej sô'.

² Dugu'nin' nej suj ga'min nej suj ngà Mạ'an Ña'anj an, nì daran' diú dugumìn hue'ê nej suj mạ'an nej suj nì gà'huì' nej suj si guruhuà Mạ'an Ña'anj an; ³ nì huê danj nanj gachìnj nì'hiaj nej suj rayi'í nej ñũnj, da'nga nì gana'nĩnj Mạ'an Señor rahue'e ga'min nej ñũnj si-nùguàn' Mạ'an Ña'anj an riñan nej guì, nì ganadigân nej ñũnj nuguan 'nìnj huì rayi'í Mạ'an Cristo, dadin' huê rayi'í nuguan' dânj 'nĩn dukuà ga'a nanj ánj, ⁴ da'nga nì ga'hue gànàtày si-nùguàn' Mạ'an Ña'anj an nda nì'nìnj chre riñan nej guì daj da'huì ga'min nanj ánj.

⁵ Gache nej suj ngà nej guì nàsìnũnj un sanì sà' gayakaj guendà nej suj daj gi'hiaj nej suj, garan sun hue'ê nej suj diú. ⁶ Nì nuguan' ga'min nej suj daran' diú gahuin nuguan' garan' ruhuà nej guì, nì daj rùn' daj yâ nihia nga 'nìnj ñaan nì huê danj nì'ñanj ga si-nùguàn' nej suj nanj ánj.

Ga'nĩn sij nuguan' nì'ñanj ganahuij riñan nej din'nt

⁷ Nì daj ra'án nì daran' diú gànàtày din'nt Tíkiko riñan nej suj, dadin' 'ì ruhuà ne' ni'in sij dadin' huin sij 'ngo sí ùta hue'ê dagahuin, nì huin sij 'ngo musù gi'hiaj sun chre ngà nê' riñan Mạ'an Señor Jesús. ⁸ Rayi'í dan nì ga'nĩn nej ñũnj huaj sij ñan mán nej suj, nì gànàtày' sij daj hua mân nej ñũnj, nì nagì'hiaj nùkuaj sij ruhuà nimân nej suj, ⁹ nì huê danj nanj huaj Onésimo ngà sij, dadin' huin sô' 'ngo sí 'ì ruhuà nê' nì hue'ê dagahuin sô', nì gànàtày' sô' daj hua mân nej ñũnj ne' dānanj riñan nej suj nanj ánj.

¹⁰ Nì ga'nín Aristarco sô' nne dukuâ ga'a ngàj 'ngò nuguan' nì'ñanj an huaj riñan nej suj, nì huê danj nanj ga'nín Marcos sô' huin tukun' Bernabé 'ngò nuguan' nì'ñanj an huaj riñan nej suj, nì huê rayi'î sô' huin sa ga'nin' sùnj riñan nej suj, nì ganahuin rà'a nej suj sô' nga gùchì' sô' ñan màn nej suj. ¹¹ Huê danj nanj ga'nín Jesús sô' gù'nàj Justo 'ngò nuguan' nì'ñanj an huaj riñan nej suj; nì huê nej sô' nânj huin doj nej sí judío giyi'ne' nninj arán raá nneè nà'àj, sanì guyumân ruhuâ nej sô' ni'in nej sô' Ma'an Señor Jesús nì gi'hiaj sun nej sô' ngà si-sun Ma'an Ña'anj an, nì ùta narikî nej sô' chrej nùkuaj rûhua riñanj. ¹² Huê danj nanj ga'nín Epafra 'ngò nuguan' nì'ñanj huaj riñan nej suj, dadin' sô' huin 'ngò musû gi'ninj gi'hiaj sun chre riñan Ma'an Cristo, nì daran' diú ùta àko gachín nì'hiaj sô' rayi'î nej suj si ganikin ran nej suj riñan Ma'an Ña'anj an, nì gahuin nej suj sí nìkàa nì gá nùguàn'an ruhuâ nej suj ngà daran' sun ruhuâ Ma'an Ña'anj an gi'hiaj sun nej suj riñanj. ¹³ Nì ni'in dàj gi'hiaj Epafra ngà nej suj dadin' ùta ganahuij ruhuâ sô', nì huê danj nanj ganahuij ruhuâ sô' ni'in sô' nej dinînt màn Laodisea, nì nej dinînt màn Hierápolis. ¹⁴ Nì huê danj nanj ga'nín Lucas nuguan' nì'ñanj an huaj riñan nej suj, nì sô' huin doctor ni'in gono'ô snà'anj an nì ùta 'î ruhuâ nej ñûnj ni'in nej ñûnj sô'. Nì huê danj nanj ga'nín Demas nuguan' nì'ñanj an huaj riñan nej suj.

¹⁵ Nì nàgà'huì' nej suj nuguan' nì'ñanj an riñan nej dinînt màn Laodisea, nì nàgà'huì' nej suj nuguan' nì'ñanj an riñan Ninfa nì huê danj nanj nàgà'huì' nej suj nuguan' nì'ñanj an riñan nej dinînt huin si-nùhuì Ma'an Jesús màn dukuâ Ninfa.

¹⁶ Ne' rùkù nga gisîj gahia nej suj ñanj karta nânj, nì g'à'ninj nej suj g'à'an riñan nej dinînt màn Laodisea nì gahia nej sô' ñanj karta nânj; nì huê danj nanj gahia nej suj ñanj karta guchi' riñan nej sô' nej nanj ánj. ¹⁷ Gataj nej suj gunin Arquipo: "Ni'hiaj sò' nì dagahuin hue'ê' sun ganahuin rà'à' gi'hiaj Ma'an Señor."

¹⁸ Ñ̀ùnĵ huin Pablo nĭ gachrĭn r̀a' a nuguan' nĭ'ñ̀anĵ an huaj riñan nej suj, nĭ g`an`anun ruhu`a nej suj ni'in nej suj ñ̀ùnĵ dadin' nné duku`a ga'a. Nĭ si-sunuj Ma`an Señor ga riñan nej suj. Nĭ huê ðanj huin ru'huaj n`anĵ `anj.